

Inatsisartunut ilaasortaq,
Bendt B. Kristiansen
/MAANI

Pinngortitaleriffiup siunnersuisarnera pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqammut nr. 020-imut akissuteqaat

24-01-2017
Suliap nr.2017-1238
Allakkat nr. 4355158

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37, imm. 1 malillugu Naalakkersuisunut apeqquteqateqarputit. Apeqqut uanga suliaasaqarfigisannit akineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqutit

1. Pinngortaleriffik piffinni misissuiffiusuni nalunaarsukkat annertussusaat nalunaarsoreeraangamiuk qummut amulluunniit taggiineq qanoq inissineqartarpa? (runde op/runde ned)
Akissut: Pinngortitaleriffiup uumassusilinnik misissuinerini misissuiffinni atasiakkaani tamani pisarineqartut annertussuserpiaat nalunaarsorneqartarput. Taamaallilluni missingiunneqartunik nalunaarutigineqartut misissuiffiqineqartuni tamani pisarineqartut agguaqatigiissinneraat.
2. Saarulleqassuseq eqqarsaatigalugu Attu-mit avannamut, Disko Bugt, Uummanap Sullua, Upernaviup kujataa, Upernaviup avannaa, Kullorsuup qanita, Qimusseriarsuup, avanersuup, tunumilu Ittoqqortoormiit Tasiilallu imartai misissuiffiqineqartarnikuuppat?
Akissut: Sinerissamut qanittumi saarulleeqqat 1985-imiilli qassusersorluni Nuup Sisimiullu eqqaanni kangerlunni misissuiffiqineqartalerput. Qeqertarsuup Tunuani saarullit 1992-imiillu qalorsuorsorluni misissuiffiqineqartalerput. Taamatuttaaq saarullit angisuut 2005-imiillu Qeqertarsuup Tunuani qassusersorluni qalerallinnik misissuinerini misissorneqalerput. Taamatuttaaq saarullit angisuut 2015-imiilli Uummannami aamma 2014-imiit Upernavimmi qalerallinnik misissuinerini misissorneqalerput.

Pinngortitaleriffik Qaanaami Tasiilamilu qalerallinniarluni misileraalluni aalisarnernut ningittagarsorlunilu misissuineranut peqataasimavoq/misissuisimavoq. Kangerlunni saarullinnut tunngatillugu sumiiffiit immikkut misissuiffiqineqarsimanngitsut tassaapput Attup avannaa, Upernaviup kujataa, Kullorsuup, Qimusseriarsuup, Qaanaap taamatullu Ittoqqortoormiit Tasiilallu eqqaanni immat.

Ilanngunneqarsinnaavortaaq, Pinngortitaleriffiup Kalaallit Nunaata Kitaani avataani imartat 72°N-imiit Tunumi 67°N-imut ukiut tamaasa misissuiffiqisarmagit. Itissutsit misissuiffiqineqartut saarulleqakkajuttuni ikkattuminngaanneerput (50 m) itisuumut (600 m) tamakkunani kinguppaat amerlanerpaasarlutik. Ukiumi misissuiffiqineqartut amerlassusii sumiiffiilu siammarneqartarput ukiup siuliani

misissuinermi saarulleqassutsit malillugit, tassa imaappoq imartat Pinngortitaleriffiup saarulleqassutsimik nalorninartorsiorfigisai ukiumi tulliuuttumi pimoorunne-rullugit aalisarfigineqartarlutik.

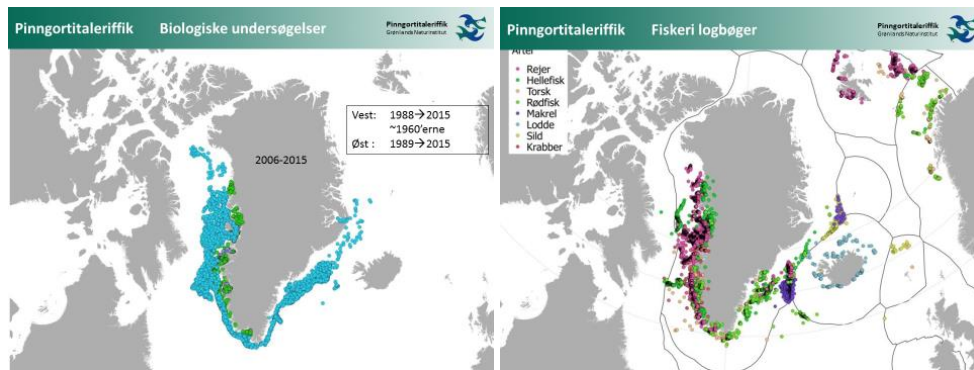
3. Saarulleqassuseq eqqarsaatigalugu Attu-mit avannamut, Disko Bugt, Uummannap Sullua, Upernaviup kujataa, Upernaviup avannaa, Kullorsuup qanita, Qimusseriarsuup, avanersuup, tunumilu Ittoqqortoormiit Tasiilallu imartai siunissami pilersaarusiukkamik misissuiffigineqartalernissaannik pilersaaruteqartoqarpa? Taamaaliortoqassagaluarpallu nunatta karsianut aningaasatigut qanoq kinguneqassava?

Akissut: 2017-imiit Pinngortitaleriffiup saarulleeqqanik misissuineri Maniitsup Kangaatsiallu eqqaanni kangerluit ilanngullugit annertusineqarpoq, taamaalilluni saarulleeqqat Nuup Qeqertarsuullu Tunuani akornanni sinerissami tamarmi misissorneqassammata. Qeqertarsuup Tunuani taamatutaaq ullut arlallit kilisalluni misissuinerit atussamaarneqarput pingaartumik saarulleqassutsimik misissuinessa siunertarlugu.

2016-imi sinerissamut qanittumi 34.000 tonsinit pisarineqarsimasunit 250 tonsit Uummannami, 0,3 tonsit Upernavimmi, 250 tonsit Kalaallit Nunaata Kujataani 13 tonsillu Tunumi Tasiilap eqqaani pisarineqarsimapput. 2017-imiit imartat sinerissamut qanittumi aalisarfigineqassut 98 %-ii misissuiffigineqassapput.

4. Pinngortitaleriffik naliliivoq imartatsinni aalisagaqassuseq malinnaaffigilluarlugu, pinngortitaleriffik taamatutaaq isumaqarpa imartat Attu-mit avannamut, Disko Bugt, Uummannap Sullua, Upernaviup kujataa, Upernaviup avannaa, Kullorsuup qanita, Qimusseriarsuup, avanersuup, tunumilu Ittoqqortoormiit Tasiilallu imartai eqqarsaatigalugit?

Akissut: Ataatsimut isigalugu Pinngortitaleriffik naliliivoq Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnermut tunngatillugu aalisakkat pingaaruteqarnerpaat Pinngortitaleriffimmit ilisimaarineqarluartut. Pinngortitaleriffiup pingaarnerutittarpai aalisarfinnik pingaaruteqarnerpaamik misissuinerit taamatullu misissuisarnermigut Pinngortitaleriffiup Kalaallit Nunaata sineriaata ilarujussua - nunap assinga takuuk - misissuiffigisarpaa. Kalaallit Nunaata Avannaani kangerlunni pingaarnerpaatut aalisarfigineqartartuni, Upernavimmi, Uummannami aamma Qeqertarsuup Tunuani qalerallit sammeneqartarput, taakkunani katillugit 20.-25.000 tonsit tulaaneqartarmata. Pinngortitaleriffik ullumikkut Qaannaami, 200 tonsit ataallugit qaleralliffiusimasumi, misissuisanngilaq. Tunumi Pinngortitaleriffik qalorsuarsorluni avataasiorluni misissuisarpoq kisiannili sinerissamut qanittumi misissuisarani, tassami aalisarneq annikitsuaraannaammat - nunap assinga takuuk.

Nunap assinga saamerleq: Misissuiffigineqartut tamarmik, ukiuni 1988-imiit 2015-imut Kalaallit Nunaata Kitaani aamma 1989-imiit 2015-imut Tunumi Kalaallit Nunaanni aalisakkanik uumas-susilinnut tunngatillugu misissuiffigineqartut. Toornerit tungujortut takutippaat avataasiarluni misis-suiffigineqartut, qorsuit tunguusallu takutillugu sinerissamut qanittumi misissuiffigineqartut. Talerpilleq: Sumiiffiit kalaallit angallataannik aalisarfigineqarsimasut. Qalipaatiitigut assigiinngitsuti-gut takutinneqarpoq aalisakkat sorliit aalisarneqarsimanersut.

5. Aalisarnermut siunnersuisooqatigiit maannamut imartatsinni misissueriaaseq naammaginatutut nalilerpaat?
Akissut: Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq isumaqarpoq Aalisar-neq Pillugu Siunnersuisooqatigiit sinnerlugit akissuteqartoqarsinnaanngitsoq, tas-sami Aalisarnek Pillugu Siunnersuisooqatigiit ilaasortaasa soqutigisaqaaqatigiiffiit/kattuffiit assigiinngitsut sinniisuuffigimmitigut.

6. Maannamut Nuup Sisimiullu imartaasa saarulleqassusaasa misissuiffigineqarsi-maneri imartarput ataatsimut isigalugu procent-inngorlugu qanoq innertutigaa?
Akissut: Sinerissamut qanittumit saarullinniarnermiit tunineqartut annertussusi-i-nut naleqqiukkaanni imartat taakku 50 %-it missaannik annertussuseqarput. Misissuineq Maniitsup Kangaatsiallu eqqaanni imartanut annertusineqarpat taakku 2017-imiit 98 %-inut annertusineqassapput.

7. Nunat sanilerisatta, assersuutitut Island, imartartik procent-inngorlugu qanoq an-nertutigisoq misissuiffigisarpaat?
Akissut: Pinngortitaleriffik nunat allat procentinngorlugu qanoq annertutigisumik imartaminnik misissuisarnerannik ilisimasaqanngilaq. Atlantikup Avannaani nali-nginnaasumik aalisakkanik misissuisooqartarpoq pingaartumik imartani aalisarfi-gineqartuni. Kalaallit Nunaanni nunani tamalaani aalisagaqatigiit misissorneqar-tarnerannut ileqqorineqartut malittaraagut.
Kinguppaat qangaaniilli aalisarfigineqartartuni misissuiffigineqartarput, kisiannili Qimusseriarsuarmi aalisarfigineqalersut misissuiffigineqanngillat.
Qimusseriarsuarmi misissuisooqartalernissaa eqqarsaatigineqarpoq taamaalior-nissamullu aningaasaliissutissanik (minnerpaamik 1,5 millioner koruuninik) pis-sarsisoqartariaqarpoq. Saarullinnut tunngatillugu taaneqareersutut 2017-imiit imartat sinerissap qanittuani saarullinniarfusut 98 %-ii misissuiffigineqalissap-put.

8. Sannap aapperneqarsinnaanera imartattalu annerusup misissuiffigisalerneqarsinnaaneranik Naalackersuisut pilersaaruteqarpaat?
Akissut: Naalaakksuisut killissarititaasut iluanni Kalaallit Nunaata imartaasa sapinngisaq malillugu misissorneqartarnissaat anguniagaraat.
Maannakkuugallartorli Sannap aappassaanik pisisoqarnissaanik pilersaaruteqartoqanngilaq.
9. Ernumanartoqarpa nunatsinni imartarput ukiuni tulliuuttuni nillerteriataarsinnaasasoq, tamatuma kingorna saarullit tammakaratarsinnaallutik?
Akissut: Pinngortitaleriffiup Kalaallit Nunaata eqqaani immat ukiuni tulliuuttuni nillertinnerulissangatinngilai. Saarulleqassutsimut taakkulu siammarsimaneranut tunngatillugu oqaatigineqassaaq kissassutsit saniatigut qanoq amerlatigisunik ikitsigisunilluunniit saarulleqarsinnaaneranut pingaarutilinnik allanik pissutaaqataasinnaasooqarmat. Pissutaasinnaapput assersuutigalugu saarullit suffisartut amerlassusii, saarullit ukiunit aalajangersimasuneersut takkussuunner-sut, nerisassaqaassusiat, nuttartarnerat allallu.
10. Pinngortitaleriffiup saarullittassatut inassuteqaataat qaangerlugu pisassiisoqartanera nunarsuarmi niueqatitsinni MSC-mik meqqilersuiner-mut pisisartullu piserusussusaannut sanilliullugu ernumanartoqarsinnaasoq malunnartoqarpa?
Akissut: Aalisakkanut MSC-mik nalunaaqutsersugaasimasunut nalunaaqutsiisinnaaneq ajornartorsiutaalissaaq pisassiissutit uumassusilinnik misissuisut siunnersuinerannit annertunerulerpata. Taamaattoq sinerissamut qanittumi saarullittassiissutit MSC-mik nalunaaqutsigaasussaangillat.
11. Saarullinnik pisassiissutit pillugit siunnersuisar-neq nunap immikkoortortanngorlugu aaqqissuusseqqittoqarsinnaanersoq Naalackersuisut qanoq isumaqarfi-gaat?
Akissut: Naalakkeruisut sinerissamut qanittumi saarulleqarfiit aqutsiverqarfinnut arlalinnut agguarneqarsinnaanersut misissornialerpaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Enoksen